

Ympäristövaliokunta 22.10.2025

HE 151/2025 vp: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kemikaalilain 13 §:n muuttamisesta

Ympäristöministeriö kannattaa ehdotettua kemikaalilain muutosta, jolla tuli saisi toimivallan puuttua biosidivalmisteiden ja käsiteltyjen esineiden tuontiin EU-alueelta myös silloin, kun kyse on yksityishenkilöiden harjoittamasta tuonnista.

Biosidit eli eliöntorjunta-aineet

Biosidivalmisteet eli eliöntorjunta-aineet ovat valmisteita, joita käytetään ihmisten, eläinten, materiaalien tai esineiden suojaamiseen haitallisilta eliöiltä, kuten tuhoeläimiltä tai mikrobeilta. Biosidivalmisteita ovat esimerkiksi desinfiointiaineet, veneiden pohjien eliöntorjuntamaalit (ns. myrkkymaalit) ja jysijämyrkyt.

Koska biosidit ovat myrkyllisiä torjuttaville eliöille, ne voivat ympäristöön päästessään olla haitallisia myös muille eliöille ja käytössä aiheuttaa vaaraa ihmisten tai eläinten terveydelle.

Turvallisen käytön edellytykset

Biosidivalmisteiden markkinoille saattaminen ja käyttö edellyttää lupaa, joka voi olla kansallinen Tukesin myöntämä lupa tai EU:n laajuinen unionin lupa. Luvan myöntämisen yhteydessä arvioidaan ympäristö- ja terveysriskit sekä vahvistetaan käyttöohjeet.

Biosidivalmisteen lupapäätöksessä biosidivalmiste hyväksytään käytettäväksi vain tiettyjen eliöiden torjuntaan sellaisissa kohteissa, joissa valmisteen käyttö on tehokasta ja turvallista silloin kun käyttöohjeita noudatetaan. Lisäksi voidaan antaa käytön rajoituksia, joiden tavoitteena on ehkäistä tarpeetonta käyttöä ja käytöstä aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.

Luvatta tuodut biosidivalmisteet – riskit ja haitat

Luvatta tuodut biosidivalmisteet voivat olla ympäristö- ja terveysriski. Mikäli yksityishenkilö ostaa ulkomailta tai tilaa verkkokaupasta biosidivalmistetta, sen turvallisuutta ei aina ole arvioitu. Myös suomen ja ruotsinkieliset käyttöohjeet puuttuvat, jolloin käyttäjä saattaa toiminnallaan aiheuttaa riskin esimerkiksi pohjaveden pilaantumisesta taikka aiheuttaa haittaa tai vaaraa omalle tai muiden terveydelle.

Lisäksi yritystoiminnan kannalta on huomioitava, että ilman valvonnan tehostamista säädösten vastaisia biosidivalmisteita tai käsiteltyjä esineitä Suomen markkinoilla saataville asettavat toimijat saisivat perusteetonta kilpailuetua suhteessa EU:n biosidiasetusta ja kansallista lainsäädäntöä noudattaviin toiminnanharjoittajiin.